

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

יום סגולה

ביום שישי זה, י' בכסלו, חל יום-גאולתו של כ"ק אדמו"ר ה'אמצעי' מליובאוויטש (רבי דובער, בנו של בעל התניא), שבו שוחרר ממאסרו. הוא נסתלק שנה אחר-כך, בט' בכסלו תקפ"ח, ביום הולדתו החמישים וארבעה, ונטמן בעיירה נייז'ין. חסידי חב"ד נוהגים להתוועד בהתוועדות רעים בימים האלה, שבהם מתחילה ההכנה לחג-הגאולה י"ט בכסלו.

התוועדות בבנייני-האומה

במוצאי השבת הבאה, ליל חג-הגאולה י"ט בכסלו, תהיה בבנייני-האומה בירושלים התוועדות-ענק מיוחדת, עם אורח מיוחד שבא לארץ - ה'חוזר' הגאון החסיד הרב יואל כהן, הידוע בהסברתו הנפלאה בתורת החסידות. בהתוועדות יישא דברים גם הרב הראשי לישראל, הרב שלמה עמאר, ועוד רבנים ומשפיעים. ניגוני נשמה עם ר' מנדי ג'רופי וחיליק פרנק. התוועדות מיועדת לאברכים ולבני ישיבות מכל החוגים. כרטיסים במחיר סמלי בספריות היכל מנחם ירושלים ובני-ברק, בנשמתא דאורייתא בירושלים ואצל הנציגים בישיבות.

השלוחות מתכנסות

כשלוש-מאות שלוחות חב"ד ברחבי הארץ מתכנסות השבת באשקלון, לשבת מאחדת ומחממת. השלוחות, שיצאו עם בעליהן להפעיל בתי-חב"ד ברחבי הארץ, יקיימו במהלך השבת התוועדות וסדנאות בעניינים הקשורים לעבודתן המיוחדת. בכניסתם יתקבלו החלטות להגברת הפעילות להפצת התורה והחסידות בקרב ציבור הנשים בארץ. את הכניסה מארגן אגף הסניפים בצעירי-אגודת-חב"ד, חלק מפעולותיו להגברת תחושת האחדות בקרב השלוחים ובני-משפחותיהם.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:13	4:45	5:11	4:26
ניסת השבת			
5:15	5:48	6:06	5:24
צאת השבת			

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הקווים האדומים נפרצים

אנו מתנהגים כאדם הנסחט בידי בריונים, שאין גבול למידת הכניעה שלו לסחיטה. ושוב מתברר כי כל כניעה ללחץ מזמינה לחצים כבדים יותר

כבדים יותר. עכשיו גם בנייה בשכונת גילה בירושלים מעוררת מחאות בין-לאומיות. עוד מעט העולם כולו יזעק בצדקנות גם נגד הריסת בנייה ערבית לא-חוקית בחיפה וברמלה.

אנחנו נוהגים לראות כל עניין כזה במבט נקודתי ואומרים: לא נורא, נותר קצת; אבל התמונה הכוללת מבהילה. אויבנו רואים זאת היטב ומבינים שנהפכנו לחברה שבירה, שקל מאוד לכופפה ולהכניעה. עוד קצת לחץ, עוד קצת טרור - והכניעה הבאה אינה אלא שאלה של זמן.

ללמוד לומר 'לא'

לא-אחת עולה העובדה שציבור העולים מחזיק בעמדות תקיפות יותר ואינו נוטה לוותרים. יש לזה הסבר פשוט: הציבור הזה בא ממדינות שבהן מדיניות ויתורים כזאת לא תעלה על הדעת. שום עם נורמלי אינו מוותר בקלות כזאת על אדמותיו ועל עמדותיו. רק שטיפת-המוח המתמדת שמתרחשת כאן, בחסות מיליוני דולרים של ממשלות זרות, גורמת את השחיקה הזאת, שאין לה אח ורע.

ראו את רוסיה, למשל. בשלהי שלטונו של בוריס ילצין, כאשר רוסיה הייתה על סף רעב של ממש, הציעה יפן לרוסים סיוע בשיעור עשרים מיליארד דולר (!), בתמורה להחזרת האיים הקוריליים לידם. האיים הנידחים האלה אינם נחוצים לרוסיה כלל, אך ילצין נעלב מעצם ההצעה והגיב: "אנו נמות ברעב ולא נחזיר לכם את האיים". זו תגובה טבעית של עם בריא, היודע לעמוד על שלו.

ברחובות הארץ יש כיום פרסומות הקוראות לציבור לומר 'לא' לנסיעה עם נהג ששתה אלכוהול. אולי נדרש מסע-פרסום דומה כדי ללמד את הציבור שראוי להשתמש במילה הקטנה והגדולה הזאת - 'לא!' - גם אל מול הלחצים הגוברים המופנים אלינו מהעולם. ראוי גם ללמוד לומר 'לא' ברור וצלול לתביעות מטורפות ומופרזות מצד ארגוני הטרור. כי הדבר הנורא ביותר שיכול לקרות כשאתה מידרדר במדרון הוא לאבד את הבלמים.

הדיווחים המתפרסמים על העסקה הנרקמת לשחרורו של החייל החטוף גלעד שליט, גם אם אינם מדויקים לגמרי, מעוררים תחושה קשה ומטרידה מאוד. המספר העצום של מרצחים שאמורים להישלח לחופשי הופך את העניין כולו לפשיטת-רגל ולא לעסקה. למעשה נפרצים פה כל הקווים האדומים, ומעכשיו כבר אין שום קו אדום.

הלא גם מפריחי הסמאות בדבר 'שחרור בכל מחיר' יסכימו שיש מחיר שאי-אפשר לשלם. ואם החמאס ידרוש לשחרר את כל שנים-עשר אלף המחבלים הכלואים אצלנו? ואם יתבע לשחרר את כל האסירים הפליליים הערבים? ואולי בכלל יתחשק לחמאס להעמיד כתנאי לעסקה את מסירת ירושלים לידיהם. האם גם בזה יתמוך הציבור בשם ססמת הטרור 'לעשות הכול' כדי לשחרר את החייל שלנו?!

אבל זה העניין הגדול המטריד בהתנהלות הציבורית הישראלית, שבאמת אין קווים אדומים, והכול הוא שאלה של זמן ומידת הלחץ. אנו מתנהגים כאדם הנסחט בידי בריונים, שאין גבול למידת הכניעה שלו לסחיטה.

חברה שבירה

שני העשורים האחרונים מוכיחים כמה תלול המדרון של הכניעה ללחצים. היה לנו קו אדום שאין מדברים עם ארגוני טרור. הקו הזה נפרץ ונשא ונתנו עם אש"ף (ארגון טרור ששמו מבטא את מטרתו - 'שחרור פלסטין', היינו ארץ-ישראל כולה). היה קו אדום שאין משא-ומתן על ירושלים, ונשא ונתנו על ירושלים. עד לפני כמה שנים הייתה הסכמה מקיר אל קיר שלא תהיה שיבת 'פליטים' לתוך ישראל. הממשלה הקודמת הסכימה גם לזה, והתחילה התמקחות על מספר ה'פליטים' שיחזרו.

הממשלה הנוכחית מוסיפה להידרדר במדרון. כל ממשלות ישראל דחו על הסף את התביעה להקפיא את הגידול הטבעי בהתנחלויות. הממשלה המכהנת נכנעת גם לתביעה הזאת. ושוב מתברר כי כל כניעה ללחץ מזמינה לחצים

יש הוי'ה במקום הזה

של כליו. ועם זאת אמרו חז"ל: "מקום הארון אינו מן המידה". אף-על-פי שהארון היה בעל מידה קבועה – "אמתיים וחצי אורכו וגו'" – בכל-זאת, כשמדדו משני צידי עד הכתלים, היה נראה כאילו הוא אינו תופס מקום כלל.

חיבור בתוך החיים

על כך אמר יעקב אבינו: "אכן יש הוי'ה במקום הזה". הוא ראה שם את הגילוי העצום הזה של שם הוי'ה, שלגביו אין שום גדרים, עד שהבלי-גבול יכול להתלבש בתוך הגבול ואין סתירה ביניהם.

החיבור הזה צריך להתקיים בחייו של כל יהודי. מצד אחד יש אצלו הבחנה בין ענייני תורה, תפילה וקיום מצוות ובין החיים הגשמיים, צורכי הגוף וענייני הפרנסה והעסק. ובה-בעת הוא נדרש לבטל את המחיצות האלה, לחבר את הטבע עם הלמעלה מהטבע, ולהחדיר את קדושת ה' גם בעסקי החולין, ובכך לעשות לו יתברך דירה בתחתונים.

(תורת מנחם כרך לד, עמ' 77)

מלשון העלם, כי הוא מסתיר את הכוח האלוקי שביסוד הכול.

לצד ההנהגה הטבעית יש גם הנהגה ניסית. הקב"ה משדד לפעמים את מערכות הטבע ומחולל ניסים שהם למעלה מגדרי הטבע. ברצון ה' מתרחשים דברים שהם בלתי-אפשריים על-פי חוקי הטבע, והדבר מוכיח כי הקב"ה שולט בטבע ויכול לשדד את מערכותיו בכל עת שיחפוץ.

אין גדרים

למעלה מזה הם הניסים המלוכשים בתוך הטבע. הנס השובר את הטבע מוכיח שהקב"ה שולט בטבע ויכול לשנותו בכל עת, אבל הנס המלוכש בטבע מוכיח שלגבי הקב"ה אין שום מגבלות, וברצונו – הטבע עצמו פועל בדרך שהיא למעלה מן הטבע. הקב"ה עצמו אינו כפוף לשום הגדרה, ולכן הוא יכול לחבר את הטבע עם מה שלמעלה מהטבע, את הגבול עם הבלי-גבול.

גילוי כזה היה במקום המקדש. המקדש היה מוגבל ונקבעו מידות מדויקות לגודלו ולגודלם

אשר שקעה השמש בשעה שיעקב היה בדרכו לחרון, הוא לן "במקום ההוא". אותו מקום היה מקום המקדש, קודש הקודשים. שם חלם יעקב על הסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, על המלאכים העולים ויורדים בו, ושם התגלה אליו הקב"ה בבשורת הארץ והבנים והבטיחו כי לא יעזבנו. כשהקיץ יעקב משנתו אמר: "אכן יש ה' במקום הזה... אין זה כי אם בית אלוקים".

בפסוק הזה יעקב אבינו משתמש בשני השמות – הוי'ה ואלוקים. ידוע ששם הוי'ה הוא שם העצם והוא מורה על הקב"ה עצמו. בדבריו יעקב מבטא שבמקום המקדש יש גילוי של הקב"ה עצמו – "יש הוי'ה במקום הזה".

שולט בטבע

השם 'אלוקים' מייצג את האלוקות המצטמצמת בתוך גדרי הטבע. גם הטבע נשלט למעשה בידי הקב"ה, אבל היד האלוקית מוסתרת וחבויה בתוך הטבע ולכאורה נראה שהדברים מתנהלים על-פי חוקיות טבעית. לכן העולם נקרא 'עולם',

מן המעיין תפילה | מאת הרב אליעזר ברוד

לשכל ולהבנה. הלומד תורה מרגיש כתלמיד לפני רבו, ואילו העומד בתפילה מרגיש כבן אצל אביו.

(היום יום)

אמרת השבוע

הכול אלוקות

האדמו"ר האמצעי מליובאוויטש, רבי דובער שניאורי, עסק בהסברת ענייני החסידות ותבע מחסידיו להיות שקועים בחסידות, עד שאפילו 'שיחת החולין' שלהם תהיה בענייני חסידות עמוקים. אחד מגדולי חסידיו, הגאון רבי יצחק אייזיק מהומיל, נכנס אליו פעם אחת וביקש ברכה שיתקבל בדעתו ובהרגשתו שאכן 'הכול אלוקות' - שכל המציאות אינה אלא דבר ה' ורוח פיו.

במקום לברכו אמר לו הרבי שיאמר לפניו מאמר חסידות. כאשר שמע רבי יצחק אייזיק את המאמר חש כאילו חדר חץ לליבו והבעיר אותו, ופתאום היה ברור לו כל-כך שכל דבר הוא אלוקות, עד שהתעורר בו רצון עז לצאת אל הרחוב ולצעוק: "הכול אלוקות! הכול אלוקות!".

ללמוד להתפלל

סוחר אחד בא אל המגיד ממזריטש ובפיו בקשה: "הפרנסה אינה מצויה, יתפלל נא הרבי למעני". ענה לו המגיד: "מוטב שתבקש ממני ללמדך להתפלל, כדי שתוכל לעשות זאת בעצמך ולא תזדקק לעזרת".

עבודה שלב

חסיד אחד התאוון לפני רבי מנחם-מנדל מקוצק שהוא חש בראשו ואינו יכול להתפלל בכוונה כראוי. אמר לו הרבי: "וכי מה עניין תפילה אצל כאב ראש?! תפילה היא עבודה שלב, ולא עבודה שבמוח".

ארבעה עולמות

ארבעת השלבים של סולם התפילה מכונים כנגד ארבעת העולמות – אצילות, בריאה, יצירה, עשייה. על-ידי התפילה נמשך אור ושפע ממהות ועצמותו יתברך בכל העולמות.

(לקוטי דיבורים)

מעל השכל

התורה דורשת התמסרות למה שמבינים בשכל, ואילו התפילה דורשת התמסרות למה שמעל

מלאכי התפילה

"ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו" (בראשית כח, ד). בזוהר נאמר שה'סולם' הוא סולם התפילה, ו'מלאכי אלוקים' הם המלאכים הנבראים מאותיות התפילה. המלאכים האלה עולים תחילה, ואחר-כך יורדים ומביאים את שפע הברכה הנובע על-ידי התפילה.

(ספר המאמרים תש"ט)

הסולם מחבר

'ארצה' רומז לחלק של הנשמה המתלבשת בגוף, ו'שמימה' רומז לעצם הנשמה ולשורשה, שהיא למעלה מהתלבשות בגוף. 'סולם' התפילה מקשר ומחבר את שני חלקי הנשמה.

(אור התורה)

כשאר צורך להתפלל

הקב"ה קילל את הנחש "על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חיך" (בראשית ג, ד). מכאן שתמיד יהיה לנחש מזון בשפע, ולכאורה אין זו קללה אלא ברכה. אלא מאחר שלעולם לא יחסר לו מזון, לא יצטרך להתפלל על כך, ואין לך קללה גדולה מזו.

(רבי שמחה-בנום מפשיסחה)

שב ואל תעשה

חודשים חלפו מאז נסע ר' יעקב קדנר מעירו, וילקומי, ורעייתו אינה מוצאת מרגוע לנפשה. היא הייתה שותפת-סוד לנסיעתו, אך לא יכלה לדבר על כך עם איש. במיוחד התייראה שמא ייוודע הדבר לאביה.

אלה היו ימים סוערים בעולם היהודי, על רקע התחזקותה של תנועת החסידות. ההתנגדות לחסידות הייתה גדולה. מי שניכרה בו התעניינות בחסידות ובמנהיגיה, היה מותרם ומנודה מבני-משפחתו. צעירים מבקשי אמת, שאור החסידות משך את נפשם, סבלו סבל רב ורדיפות, ורבים נצרו את סודם בליבם.

וילקומי הייתה מבצר של התנגדות לחסידות. בקנאות עזה גינו בני העיר את כל מי שפנה לעבר החסידות, והתייחסו אליו כאל מי שנתפס ל"שבאות" חליה. כאשר האברך המוכשר והלמדן ר' יעקב קדנר נעלם מביתו לזמן ממושך, עלה מיד החשד כי אף הוא 'נתפס', וכי נסע להסתופף בצילו של אחד ממנהיגי החסידות.

ואכן, ר' יעקב קדנר נמשך אחר תורת חסידות חב"ד ונסע לליובאוויטש, שבה הנהיג את החסידות 'אדמו"ר האמצעי', רבי דובער שניאורי, בנו של בעל התניא. הוא התמסר ללימוד החסידות וגילה עולם חדש שהפיח רוח חדשה בנפשו.

אף-על-פי שמלכתחילה תכנן לבלות מליובאוויטש כמה שבועות בלבד, התארכה שהייתו שם. לאחר שחש את טוב-טעמה של החסידות, שבאמצעותה התענג על ה' ממש, קשה היה לו לעזוב את באר המים החיים ולחזור לביתו. גם הידיעה מה מצפה לו שם לא הגבירה בו את החשק לשוב לביתו.

אשתו כתבה לו כי סודו התגלה וכי כל העיר הומה בגלל מעשהו. היא תיארה את המבטים העוינים המופנים לעברה. היו שגם הביעו באוזניה מילות השתתפות בצער, על שבעלה נפל ברשתה של ה'כ"ת'.

חששותיו מפני הצפוי לו עם שובו לביתו גברו והלכו. הוא תיאר לעצמו את 'קבלת הפנים' המצפה לו. בטנו התהפכה מתחושות חרדה ופחד. חששו הגדול היה מפני חמיו. אמנם הוא ידע כי חמיו יהודי תלמיד-חכם, הגון וירא-שמים, אך היה ברור לו כי יגרשנו מיד מביתו.

ר' יעקב פגש בליובאוויטש עוד אברכים

כמותו, למדנים מופלגים שנעשו חסידים נלהבים. הוא שמע מפיהם על ההתמודדות עם העוינות הגדולה לצעד שעשו. רבים מהם הבריחו את נשותיהם מבתיהם ועקרו לעיר אחרת, כדי להינצל מחיציניהם של בני המשפחה המתנגדים. היו שנשותיהם לא יכלו

לעשות זאת, ובאין-ברירה נשארו הנשים בבתיהן בעוד הבעל נמצא רחוק מהן. ר' יעקב ידע שכל אחת ואחת משתי האפשרויות תהיה קשה וכואבת לו ולרעייתו. כמה ימים התחבט בדבר, עד שהחליט לבקש את עצתו וברכתו של הרבי.

לומדים גאולה | מאת מנחם כרוז

לדעת את ה'

בסיום ספרו הרמב"ם אומר, שתשוקתם של החכמים והנביאים לימות המשיח לא באה מרצון לשלוט בעולם ולא כדי להיות מנושאים על-ידי הגויים ולא כדי לאכול ולשתות ולשמות, אלא "כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמתה". בהמשך לזה הרמב"ם מתאר את שפע החכמה שיהיה אז, עד ש"לא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד".

במשפט של הרמב"ם יש כמה וכמה מילות שלילה. הוא אינו אומר בפשטות שבזמן הגאולה יעסוק העולם כולו בידיעת ה', אלא מדגיש: "לא יהיה... אלא... בלבד". מדבריו נראה שהוא מתכוון לסוג מיוחד מאוד של ידיעת ה'.

תורה טהורה

הרבי מליובאוויטש מסביר (ליקוטי-שיחות כרך כז, עמ' 237), שהרמב"ם מבקש לשלול בזה כמה דברים. ראשית, שבזמן הגאולה לא יהיה צורך בשום עיסוקים שמחוץ ללימוד התורה, אפילו לא עיסוקים שבזמן הזה נחשבים חלק מעבודת ה'. למשל, כיום גם מי שתורתו אומנותו חייב לעסוק מעט במלאכה ובמשא-ומתן (רמב"ם הלכות תלמוד-תורה פרק ג, הלכה י). כמו-כן יש דברים שצריך לעשותם כדי "שיהא גופו שלם וחזק" וכדי "שתהיה נפשו ישרה" (הלכות דעות סוף פרק ג). עיסוקים אלו, כשהם נעשים לשם-שמים, הם כיום חלק מעבודת ה'. על כך רומז הרמב"ם שבזמן הגאולה "לא יהיה עסק כל העולם" - העולם לא יעסוק אפילו בדברים כאלה, "אלא לדעת את ה'" - העולם יתמסר אך ורק לידיעת ה' ולא יעסוק בשום דבר אחר.

אחר-כך הרמב"ם מוסיף ומדגיש: "לדעת את ה' בלבד". גם העיסוק בתורה ובידיעת ה' לא יהיה כדי להשיג שום מטרה אחרת מחוץ לעצם הידיעה והלימוד. ברור שאין כוונתו לשלול לימוד לשם פניות צדדיות, שזה דבר מובן מאליו, אלא אפילו לימוד למען מטרות קדושות, כמו כדי לדעת איך לקיים את המצוות. גם לימוד כזה, שהוא חיובי לגמרי בזמן הזה, אינו התכלית האמיתית של התורה, ולכן בימות המשיח, כשהעולם יגיע לשלמותו, יתעלה גם לימוד התורה לדרגה גבוהה יותר.

אמנם גם אז יצטרכו לדעת איך לקיים את המצוות, אך לימוד תורה לצורך קיום המצוות, יהיה שולי לגמרי. בזמן הגאולה יעביר הקב"ה את רוח הטומאה מן הארץ, וממילא תיעלם גם השכחה (שהיא תולדת הרע שקיים בעולם). יהודי שילמד פעם אחת את הלכות התורה, כבר ידע ויזכור איך מקיימים את המצוות, ולא יצטרך עוד ללמוד תורה למטרה זו. לכן יהיה הלימוד כדי "לדעת את ה' בלבד" - לשמה של התורה וכדי להגיע באמצעותה לדבקות עם הקב"ה.

מעדנים כעפר

שלמות זו בלימוד התורה תושג על-ידי שבזמן הגאולה ייעלמו כל הדברים המפריעים להתמסרות מוחלטת לתורה. הקב"ה יסיר אז את כל המניעות וההפרעות שקיימות בימינו, והעולם יהיה מלא שפע רב, שבני-האדם לא ידעו עוד מחסור ומצוקה, ויוכלו להתמסר לגמרי לידיעת ה'.

את השפע הזה הרמב"ם מתאר במילים: "שהטובה תהיה מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר". אין זו כפילות לשון, אלא יש כאן שתי רמות של שפע. תחילה הרמב"ם אומר: "הטובה תהיה מושפעת הרבה". כלומר, יהיה בעולם שפע רב, לא יחסר דבר לאיש, ולכן גם לא יהיה רעב ולא יהיו מלחמות. אחר-כך הרמב"ם מוסיף: "וכל המעדנים מצויין כעפר" - כוונתו בזה לא רק לבטא את כמות השפע, אלא גם את העובדה שהמעדנים וכל הדברים שענייננו נשואות אליהם כיום, יהיו אז בבחינת 'עפר'. הדברים האלה יאבדו את ערכם, שכן העולם יכיר ויירגש כי הטובה האמיתית היא ידיעת ה', והיא תהיה הדבר היחיד שיעסיק את האנושות כולה.

בהיכנסו ל'יחידות' שטח את הדברים כהווייתם והביע את חששותיו מפני השיבה לביתו.

הרבי האזין לדבריו. כשסיים, השתנו פני קודשו והתלהטו כאש, ואז פתח ואמר: "אין לך לדאוג כלל. סע לביתך בשלום וחותרך יראה לך פנים שוחקות. הוא יקרב אותך בכל מיני קירוב, כי הוא איש כשר וישר מאוד, איש אמת וחכם גדול. אכן, יהיו לו ייסורים רבים מאנשי עירך, על שאינו מגרש אותך, ובכל-זאת יוסיף לקרב אותך כבעבר".

ר' יעקב נדהם למשמע דברי הרבי. התיאור המדויק על אופיו של חמיו, אף שהרבי מעולם לא ראהו, הפתיעו מאוד. במיוחד השתומם מההבטחה המפורשת שלמרות לחצם של אנשי העיר, לא ישמע להם חמיו אלא יקרבו.

הוא יצא לדרכו רגוע יותר. כאשר הגיע לעירו נוכח כי דברי הרבי מתקיימים אחד לאחד, בדיוק כפי שחזה. חמיו קיבלו בסבר פנים יפות ובחיבה, שאל לשלומם וטרח סביבו כדי לתת לו את ההרגשה הטובה ביותר. גם אשתו שמחה לקראתו ולא האשימה אותו על הצער שנגרם לה בעקבות נסיעתו.

הימים הבאים היו קשים מאוד. בהיוודע בעיר כי אכן נתפס ר' יעקב לחסידות באו אל חמיו משלחות רבות וחשובות של תלמידי-חכמים, ובפי כולם אמירה אחת תקיפה: גרש את האיש הזה מתוכנו, כי עלול הוא למשוך עוד מבני העיר אל החסידות. חמיו, שהיה מנכבדי העיר, שתק ולא השיב מאומה, ואת חתנו הוסיף לכבד ולקרב כמקודם.

הדברים הגיעו אל רב העיר, ובחץ אנשי העיר זימן אליו את חמיו של ר' יעקב וניסה לשכנעו לגרש את חתנו. כשנוכח שבקשתו אינה מתקבלת, פנה אליו ושאלו: "פלא גדול לי עליך, שהרי אתה ידוע כאיש כשר וישר, ואיך לא תרצה לקיים את הכתוב 'וביערת הרע מקרבך'!?"...

ענה חתונו של ר' יעקב: "מי אני ומה אני להכניס את ראשי בין ההרים הרמים. הלוא אם אלך בדרך החסידות, נמצאתי מכריע שהדין עם אדמו"רי החסידות. ולעומת זה, אם אגרש את חתני, אהיה כמכריע אשר הדין הוא כשיטת התנגדים לחסידות. איני ראוי כלל להכניס את ראשי בין ההרים הרמים, ולכן נוהג אני על-פי הכלל 'שב ואל תעשה' - עדיף".

תשובה זו נתקבלה על דעת הרב והוא הורה לבני עירו לחדול מהעניין, ובכך נסתיימה הפרשה, בדיוק כפי שחזה הרבי.

(לרגל ט' בכסלו, יום הולדתו והסתלקותו של אדמו"ר האמצעי, ו' בכסלו, חג גאולתו)

מיסטר מנחה

שפירא. מדריך לתפילת מנחה ברחבי אנגליה

המזלזלים בה". הכול, כדבריו, התחיל לפני ארבע עשרה שנים. "עבדתי במקום מסוים, ונתקלתי בקושי למצוא מניין לתפילת מנחה, במיוחד בחורף, בימים הקצרים. נעזרתי בפתק קטן שעליו רשמתי את זמני התפילה באזור. בהמשך חשבתי: למה לא להגדיל את הרשימה, ולזכות בה עוד יהודים?".

מניין במשרד החינוך

בתחילה הופיעו במדריך רק המניינים של שכונת סטמפורד-היל. בהמשך התלוננו תושבי השכונות היהודיות האחרות על קיפוח, ואז הורחב המדריך. כיום המדריך מרכז את התפילות בכל אנגליה. קהל הדורשים את המדריך מגוון ביותר. רבנים לצד נהגי מוניות, בעלי מלאכה לצד עורכי־דין ידועים.

אין כמעט שכונה בעיר שנפקדת מהרשימה. ב'סיטי', מרכז העסקים התוסס של לונדון, יש לפחות ארבעה מניינים למנחה. באזור לונדון ברידג', באחד ממשרדי עורכי־הדין הגדולים בעיר, מתקיים מניין למנחה. גם במשרד החינוך בווסטמינסטר, אחד המקומות הצפויים פחות, מתקיים מניין קבוע למנחה.

עזר כנגדם

שפירא מספר כי בבית־כנסת באזור נידח כבר החליטו לבטל את המניין, מחוסר משתתפים, אך כשהתברר להם כי ביטול המניין כרוך גם בהעלמות מהמדריך, הזדרזו 'להנשים' אותו, והוא מתקיים עד עצם היום הזה.

ש
ע"ת אחר־הצהריים בלונדון. השמש כבר נוטה מערבה. בסלון בית דו־קומתי, בצפון העיר, בשכונת סטמפורד-היל, מתעורר לחיים מכשיר הטלפון, מצלצל ורוטט ללא הרף. שיחות רבות נכנסות זו אחר זו וכל המתקשרים מבקשים לברר דבר אחד – איפה יש מניין לתפילת מנחה.

'מיסטר מנחה' – זה שמו השני, הלא־רשמי, של ר' אשר שפירא מלונדון, שיזם את רעיון המנחה גייד – המדריך האנגלי למניינים לתפילת מנחה. בכל מקום שבו תהיו באנגליה, תמצאו בעזרת המדריך את בית־הכנסת או המניין הקרוב אליכם. מי שהמדריך אינו בידם יוכלו תמיד להתקשר למספר 07870-MINCHA ולקבל מענה אנושי לבבי, שיכוון אותם למניין הקרוב.

הכול בזכות פתק קטן

שפירא הוא דמות מוכרת בעיר, לא רק בזכות המנחה גייד' אלא בעיקר בשל מעורבותו העמוקה בפרויקט החינוכי 'כל בנייך'. זה מפעל ייחודי מסוגו באירופה, שמעניק קורת־גג ואוזן קשבת לנוער שוליים שעזב את בית ההורים. שפירא הוא האב החלופי של אותם נערים, וביתו הוא גם ביתם. באוזניו הם שוטחים את מצוקותיהם, והוא, בדרך המיוחדת, מוצא מסילות ללבם.

למה בחר להתמקד בתפילת מנחה דווקא? הוא מסביר: "זו תפילה חשובה מאוד. דברים נשגבים נכתבו עליה. אך מאחר שנקבעה לאמצע היום, יש

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

חסידות מגיל צעיר

שאלה: האם נכון שמי שטרם הגיע לגיל ארבעים אסור לו ללמוד את פנימיות התורה?

תשובה: הש"ך כתב: "גם המקובלים ושאר אחרונים הפליגו בדבר, שלא ללמוד חכמת הקבלה עד אחר שמילא כריסו מהש"ס".

מקורו הראשון בדברי הרמב"ם, שכתב שענייני 'מעשה בראשית' ו'מעשה מרכבה' חכמים קוראים אותם 'פרדס', 'ואני אומר, שאין ראוי לטייל בפרדס אלא למי שנתמלא כריסו לחם ובשר'.

אולם זו הבנה שטחית בדברי הרמב"ם. הוא הרמב"ם עצמו פתח את ספר ההלכות – שכתב אותו 'לקטן ולגדול' – ב...'מעשה מרכבה' ו'מעשה בראשית'! אלא כוונתו בדחייה לשלב אחר רק את ה'טיול' בפרדס, להתעמק ולהתענג ממנו, אבל את הידיעות הכלליות והיסודיות בענייני אמונה הנחיל לנו לפני הכול.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

מקורות: יבמות קטב, רמב"ם, הל' יסודי התורה ספ"ד. ש"ך יו"ד סי' רמו ס"ק ו. הקדמת הרח"ו לשער ההקדמות, תניא, אגה"ק ר"ס כו. מבוא לקונטרס 'עץ החיים'. לקוטי שיחות כרך כו, עמ' 122. שערי הלכה ומנהג יו"ד סי' עא ע"ד.

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד
שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020